

Tge è sa midà cun Bumaun 2018

Ina curta survista da las 10 pli impurtantas midadas che van en vigur cun il cumenzament da 2018

DA MARTIN CABALZAR

■ **Cun la midada da l'onn entra in'entira retscha da leschas ed ordinaziuns novas en vigur. Intginas da quellas vegnan er ad avair in effect concret sin Voss mintgadi.** La Quotidiana dat ina survista da las 10 midadas las pli impurtantas.

Cumprar en minim pli favuraivel

Il pe normal da la taglia da plivalur sa sbassa dad otg sin 7,7 pertschient. Quai vul dir concretamain: Ils pretschs da las cumpras vegnan sbassads minimalmain. Tar ina cumpra che custa 100 francs spargnais vus 30 raps. Per gasetas electronicas, illustradas e cudeschs vala il pe reduci da 2,5 pertschient stagl otg pertschient. Il motiv per questa reduziun è che la finanziaziun supplementara da l'assicuranza d'invalids entras 0,4 pertschient da la taglia da plivalur vegn terminada. En il medem mument vegn il pe da taglia da plivalur dentant auzà per 0,5 pertschient per finanziaziun la construcziun da l'infrastructura da la viafier.

Ieli da stgaudar ed electricitad vegnan pli chars

L'ieli da stgaudar custa 2018 trais raps dapli perquai che la confederaziun ha auzà la contribuziun per dioxid carbonic (CO₂) dad 84 francs sin 96 francs per tonna CO₂. Quai correspunda ad in auzament da trais raps per liter ieli da stgaudar. Tar il current electric vegn la

taxa sin energias regenerablas augmentada per 0.8 raps sin 2.3 raps per ura/kilowatt (kWh). Igl è consequentamain da quintar ch'ils blers furniturs vegnan ad auzar lur pretschs. In tegnairechasa mediocher cun in diever da 4500 kWh vegn uschia a pajer en la media dus pertschient u 13 francs dapli per l'energia. Las tariffas d'energia per las vischnancas pon ins consultar sin www.strompreis.elcom.admin.ch

Ils medis na dastgan betg pli quintar tant temp per consultaziuns

Il cussegl federal ha adattà las taxas dals medis Tarmed. Il temp per ina consultaziun da basa vegn limitada per tut ils medis sin 20 minutas. Per uffants sut sis onns e per persunas attempadas èsi 30 minutas. Excepziuns èn pussaivlas en cunvegnientscha cun las cassas da mal-sauns. Tar prestaziuns che vegnan fatgas en assenza dals pazients ston ils medis inditgar da nov exactamain tge ch'els han fatg quant ditg, saja quai studegià actas u manà discurs cun ils confamigliars. Da nov dastgan ils medis quintar per talas intervenziuns maximal 30 stagl 60 minutas pro quartal sco fin quà. Excepziuns datti tar pazients cun malsognas psichicas u per tals che basegnan in «tractament augmentà», sco per exempel pazients da cancer. Tar pazients fitg giuivens e fitg vigls vala il status quo. Sch'in medi dovra dapli temp per ina consultaziun na dastga el betg tschentar quint per il temp supplementar ch'el ha impundi.

Naginas taxas per emprovas sporadiccas a la duana

La Posta renunzia ad ina taxa da duana da 13 francs sch'ella prenda sporadicamain sut la marella pachets che derivan da l'exteriur. Tar ils pachets che vegnan tramess entaifer la Svizra vegnan ils pretschs per il stgalims da paisa reducids da tschintg sin trais (2 kilos, 10 kilos, 30 kilos). Tgi che formescha l'etichetta tras Post-Login retschaiva tut tenor paisa ina reduziun da 50 raps fin trais francs per pachet. Da nov vegna (re)introducidas prestaziuns supplementaras sco «fragile» per rauba rumpavla ed «Assurance» per spediziuns da rauba da valor. En quest cas stat La Posta botta per in donn u ina sperdita da fin 5000 francs. La taxa supplementara munta mintgamai a flavel set francs.

Recruts cun dus dis da «Jocker»

Tenor il nov reglament da servetsch pon recruts prender dus dis liber durant la recruta e quai senza inditgar il motiv. Er il cader profita. Tgi che sa lascha instruir sco officier subaltern u officier survegn ina contribuziun per ina furmaziun u perfecziun en la vita civila. Tut tenor grad e funcziun èn quai tuttina tranter 3300 ed 11 300 francs. Il cussegl federal quinta cun expensas supplementaras da 18 milliuns.

Swisscom lascha murir las cabinas da telefon

Ils telefonins han effectuà che las cabinas da telefon èn daventadas obsoletas e danvanz. Il destin da questas cabinas è perquai sigillà definitivamain. A partir dal

schaner po la Swisscom far cun questas cabinas tge ch'ella vul. A partir da 2018 n'è la Swisscom betg pli obligada da manar talas cabinas. Avant radund 20 onns devi anc radund 20 000 talas cabinas, oz existan anc radund 6000. Era quellas vegnan a svanir en il decurs dals proxims onns.

Adopziun era per pèrs en concubin

Da nov pon era pèrs che vivan en concubin u en in partenadi registrà adoptar figliastras u figliasters. Fin quà era quai pussaivel mo per pèrs maridads. La vegliadetgna minimala d'adopziun vegn sbassada da 35 sin 28 onns e la durada minimala da la relaziun per ina adopziun cuminaivla vegn sbassada da tschintg sin trais onns. Sluccà vegn er il secret d'adopziun. Ils geniturs carnals dastgan intervegnir las personalias da l'uffant sche l'uffant lubescha quai cu el è maioren. Tar in uffant minore ston ins avair supplementarmain l'approvaziun dals geniturs nutriders. Uffans maiorens na pon da nov betg mo pretender infurmaziuns davart lur geniturs genetics, mabain era davart lur fragliuns u mezfragliuns sche quels èn maiorens ed acceptan medemamain l'annunzia.

Sfalsifitgaders da vignettas

Tgi che sfalsifitgescha ina vignetta d'autostrada u dovra quella per plirs autos po vegnir chastià cun fin trais onns praschun. Da nov na giascha la cumpetenza penala per tractar tals cas betg pli tar la procura federala, mabain tar ils chantuns.

Rentas d'invalids

A partir da 2018 vegn il grad d'invaliditad quintà autramain per uschia megliorar la posiziun da quels che prestan lavur temporara. Tut las rentas currentas ston vegnir reexaminadas dals posts d'invaliditad responsabels. Tals che n'han fin qua betg retschavì ina renta damai ch'els n'avevan betg cuntanschi in grad d'invaliditad da 40 pertschient pon s'annunziar da nov.

Pass svizzer mo per esters integrads

Tgi che vul obtegnair il pass svizzer sto viver minimal 10 onns en Svizra, esser en possess da la lubientscha da dimora C ed esser integrà en noss pajais. Quai vul dir: El sto pledar e scriver ina lingua nazionala, respectar la segirezza e l'urden public, renconuscher las valurs da la Constituziun federala e betg periclitare la segirtad interna ed externa da la Svizra. Plinavant sto el esser bain cudeschì cun las relaziuns da viver en Svizra, lavurar u abolver ina scolaziun e s'empatschar da l'integraziun da sia famgilia. Quai vala tant per l'impatriaziun normala sco per l'impatriaziun levgiada. La buna novitad: Ins na perda betg il pass svizzer, era sch'ins n'ademplescha betg tuttas premissas.

Uniuns deliberadas da la taglia

Uniuns ed autras persunas giuridicas cun in intent ideal vegnan da nov deliberadas da la taglia federala sch'ellas na ston betg pajer annualmain dapli ch 20 000 francs gudogn. Per las taglias chantunalas valan las stipulaziuns vertentas vinavant.